

Årsberetning for Udsatterådet 2023

Indhold	
Forpersonens forord.....	2
Om Udsatterådet.....	3
Udsatterådets mærkesager.....	3
Udsatterådets sammensætning	4
Udsatterådets medlemmer i 2023.....	4
Udsatterådets aktiviteter.....	5
Udsatterådets ordinære møder i 2023	5
Udsatterådets henvendelse til Social- og Boligministeren om hjemløse EU-borgere.	5
Udsatterådets anbefalinger til følgevensordning.....	5
Udsatterådets henvendelse til Socialudvalget vedr. budgetforhandlingerne.....	6
Udsatterådets Høringssvar	7
Udsatterådets høringssvar vedr. investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2024.....	7
Udsatterådets høringssvar vedr. kommuneplanstrategi 2023	7
Udsatterådets høringssvar vedr. Københavns Kommunes Megaeventstrategi	8
Udsatterådets høringssvar vedr. kvalitetsstandarden Hjælpen i Hverdagen 2024	8
Udsatterådets høringssvar vedr. digitaliseringsstrategien for Københavns Kommune 2024-2027	8
Udsatterådets høringssvar vedr. besparelser i Socialforvaltningen.....	8
Udsatterådets høringssvar vedr. ændrede sagsbehandlingsfrister i socialforvaltningen.....	9
Udsatterådets høringssvar vedr. afkriminalisering af narkotika i Københavns kommune.....	9

Forpersonens forord

Udsatterådets formål er at bedrive fortalervirksomhed for socialt udsatte medborgere i Københavns kommune. Denne virksomhed kan bedrives på mange måder, hvoraf nogle på overfladen virker driftsprægede såsom den række af høringer, faste møderækker om kommunens budget og dialogprægede informationsmøder initieret af forvaltningen og eller af borgmesteren, som Udsatterådet bruger ressourcer på. Udsatterådet går til disse opgaver med det klare sigte at sikre, at de forskellige forslag tager skyldige hensyn til de udsatte borgeres livsvilkår og rettigheder. Udsatterådet besidder qua sin sammensætning en viden fra det levede liv blandt de socialt udsatte, og kan derved bidrage med input, som kvalificerer indsatserne. Derfor er det vigtigt for Udsatterådet til stadighed at bruge mange ressourcer på dette felt.

Men....når det så er sagt, kan man godt gribes af et vist undrende mismod, når man lader blikket glide henover de samfundsmæssige prioriteringer, som sætter rammerne for den kommunale og regionale indsats på social- og sundhedsområdet. Pengene fosser ind i statskassen, råderummet har uhæmmet vokseværk, og alligevel ser vi, for jeg ved ikke hvor mange år i træk, idelige nedskæringer, der både rammer de offentlige indsatser, men også og især civilsamfundets indsatser, som er helt afgørende for den samlede indsats. Det virker hovedløst. Når vi nu ved, hvad der virker, hvorfor gør vi det så ikke? Forklaringer er mange, men ingen af dem er tilstrækkelige. Vi må på alle de fronter, hvor vi færdes til stadighed blive ved med at kæmpe for, at de socialt udsatte støttes i at opnå et værdigt liv i vores samfund på linje med alle andre borgere.

På det personlige plan vil jeg gerne takke for god støtte under mit sygefravær. Særlig vil jeg sige tak til Bo Heide-Jochimsen, som har fungeret som forperson i mit fravær.

God læselyst!

Peter Juul

Forperson for Udsatterådet i Københavns Kommune

Om Udsatterådet

Københavns Kommune fik sit første udsatteråd i 2010. Udsatterådet har til opgave at give medindflydelse til udsatte borgere i København, og de organisationer der forsøger at skabe bedre vilkår for byens udsatte grupper. Derudover sikrer Udsatterådet, at udsatte borgere og fagpersoner bliver inddraget og hørt, når kommunale indsatser på udsatteområdet bliver til.

Rådet består af fagpersoner og repræsentanter for kommunens udsatte borgere, som sammen drøfter og kvalificerer initiativer og problemstillinger, der vedrører socialt udsatte i København.

Samtidig fungerer rådet som erfarings- og vidensressource for både politikere og embedsmænd i Københavns Kommune, og er i sidste ende med til at sikre en effektiv og kvalificeret indsats på udsatteområdet.

Udsatterådet kan diskutere alle kommunale indsatser, som har indflydelse på hverdagen for udsatte borgere i København. Typisk vil det være inden for områderne alkohol, stofbrug, prostitution, hjemløshed, etniske minoriteter og vold i nære relationer, men det kan også være inden for andre områder, som er relevante for byens udsatte grupper.

Udsatterådets mærkesager

Herunder listes Udsatterådets mærkesager i vilkårlig rækkefølge:

- Flere midler til socialområdet og særligt udsatteområdet
- Bedre sagsbehandling til udsatte borgere
- Flere boliger til hjemløse
- Bedre indsats til gadesovere
- Flere tilbud målrettet udsatte borgere med grønlandsk baggrund
- Bedre indsats mod vold i nære relationer og i udsatemiljøet
- Mere fokus på udsatte familier og børnefattigdom
- Bedre adgang til behandling for borgere med svære misbrugsproblematikker
- Opprioriter investeringer i københavnske aktivitets- og samværstilbud
- Bevarelse af beskæftigelsesinitiativer i civilsamfundsorganisationer
- Opprioritering af indsatser med fokus på det sociale frikort

På Udsatterådets hjemmeside kan du læse mere om vores mærkesager og måderne, som vi arbejder med dem på. Link til hjemmesiden findes her: [Udsatterådet | Udsatterådet \(kk.dk\)](https://www.kk.dk/udsatteradet)

Udsatterådets sammensætning

Udsatterådet består af 16 medlemmer inklusiv en forperson. Medlemmerne repræsenterer organisationer i Københavns Kommune, som på hver sin måde kæmper for at skabe bedre vilkår for de socialt udsatte. Rådets medlemsorganisationer og forperson er udpeget af Borgerrepræsentationen.

Udsatterådet, som blev nedsat af Borgerrepræsentationen i 2010, følger den kommunale valgperiode. I forlængelse af Kommunalvalget i november 2021, blev der nedsat et nyt Udsatteråd for en 4-årig periode gældende fra 2022-2026.

Udsatterådets medlemmer i 2023

- Peter Juul – Forperson
- Bo Heide-Jochimsen – Fungerende forperson - Projekt UDENFOR
- Jonas Demant Hansen - Brugernes Akademi
- Stinne Cecilie Hjorth-Andersen - Reden
- Hannah Emilie Jerome Ince - Settlementet
- Nicolai Bysted Christensen - Koefods Skole
- Henriette Bonnet - Gadejuristen
- Daniel Høybye – SAND Hovedstaden
- Sara Bech Jakobsen – Diversity Works
- Leise Johnsen - Det Grønlandske Hus
- Jonas Nikolaj Jakobsen - Kirkens Korshær
- Ole Mikkelsen - WeShelter
- Brian Lentz - SydhavnsCompagniet
- Susanne Maria Lamhauge – Danner
- Maja Løvbjerg Hansen – Stenbroens Jurister
- Amalie Georg Smistrup – Joannahuset

Udsatterådets aktiviteter

I løbet af 2023 har Udsatterådet blandt andet:

- Afholdt 4 ordinære rådsmøder
- Rettet henvendelse til Social- og Boligministeren om hjemløse EU-borgere.
- Indsendt anbefalinger til Borgercenter Voksne vedrørende følgevensordning.
- Rettet henvendelse til Socialudvalget vedr. budgetforhandlingerne

Udsatterådets ordinære møder og de ovenfor udvalgte aktiviteter er nærmere beskrevet på de næste sider.

Udsatterådets ordinære møder i 2023

Udsatterådet afholdt i 2023 fire ordinære rådsmøder. Referater af alle rådsmøder kan findes på hjemmesiden [Udsatterådet | Udsatterådet \(kk.dk\)](#). Rådet mødtes d. 9. marts, d. 1. juni, d. 21. september og d. 7. december.

Udsatterådets henvendelse til Social- og Boligministeren om hjemløse EU-borgere.

Udsatterådet rettede henvendelse til Social- og Boligministeren Pernille Rosenkrantz-Theil med forslag om ny socialpolitisk tilgang til hjemløse EU-borgere i Danmark. På baggrund af henvendelsen til Social- og Boligministeren udarbejdede rådet desuden et debatindlæg, som blev bragt i politikken den 3. april 2023.

Udsatterådet udtrykte i henvendelsen stor bekymring for den hidtidige strategi for hjemløse EU-borgere i Danmark. Kriminalisering af hjemløses overlevelsestrategier og begrænset adgang til social og sundhedsmæssig hjælp til EU-borgere i hjemløshed, samt mangelfuld rådgivning om borgernes rettigheder, er tilsammen med til at fastholde selvsamme borgere i hjemløshed i Danmark.

I den forbindelse fremlagde rådet en række anbefalinger til Social- og Boligministeren. Anbefalingerne opfordrede blandt andet til, at der bør etableres permanente overnatningstilbud, at hjemløse EU-borgere bør få adgang til nødvendige sundhedsydelser herunder psykiatri og rusmiddelbehandling, samt at lovgivning, der i praksis kriminaliserer mennesker i gadeløshed, bør afskaffes.

Udsatterådets anbefalinger til følgevensordning

På baggrund af et oplæg fra Borgercenter Voksne om arbejdet med bolig-hjemløserenformuleringen udarbejdede rådet en række anbefalinger til følgevensordningen. Udsatterådet fremhævede blandt andet vigtigheden af, at civilsamfundet fungerer som brobyggere til følgevenner, hvorfor rådet anbefalede, at der bør afholdes en informationseftermiddag for foreningers medarbejdere. I den forbindelse understregede rådet, at der mangler et rådgivningsnotat til foreningers medarbejdere, hvori der står hvad følgevenstilbuddet er, hvilke ressourcer der er til rådighed m.m.

Rådet anbefalede yderligere, at der ifm. følgevensordningen bør laves et netværksmøde, hvor borgeren spørges om, hvem de godt kunne tænke sig tager del i processen, hvad der skal bruges hjælp til og hvem borgeren gerne vil have hjælp fra.

Udsatterådets henvendelse til Socialudvalget vedr. budgetforhandlingerne

I forbindelse med de afsluttede budgetforhandlinger rettede Udsatterådet henvendelse til Socialudvalget. Rådet takkede Socialudvalget for at permanentgøre H17, Gang i Gaden og Clean House samt for generelt at arbejde på at permanentgøre flere bevillinger.

Udsatterådet udtrykte dog ærgrelse over, at der ikke blev prioriteret nye indsatser på socialområdet. Herunder oprettelsen af de nødvendige indsatser for Inuit i udsatte positioner.

Udsatterådet opfordrede Socialudvalget til at vedtage en kvantitativ undersøgelse til at afdække antallet af Inuit i udsatte positioner, samt deres behov for hjælp eller behandling.

Udsatterådets Høringssvar

I 2023 afgav Udsatterådet en række høringssvar. Svarene omhandlede:

- Investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2024
- Kommuneplanstrategi 2023 i Københavns Kommune
- Københavns Kommunes Megaeventstrategi
- Kvalitetsstandarden Hjælp i Hverdagen 2024
- Digitaliseringsstrategien for Københavns Kommune 2024-2027
- Besparelser i Socialforvaltningen
- Ændrede sagsbehandlingsfrister i Socialforvaltningen
- Afkriminalisering af narkotika i Københavns Kommune

Indholdet i Udsatterådets høringssvar er kort opsummeret på de næste sider. Høringssvarene kan findes på Udsatterådets hjemmeside [Udsatterådet | Udsatterådet \(kk.dk\)](https://udsatteradet.kk.dk).

Udsatterådets høringssvar vedr. investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2024

Udsatterådet afgav høringssvar med bemærkninger til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2024. Udsatterådet bemærkede det positive ved, at socialforvaltningen og børne- og undervisningsforvaltningen samarbejder for at forebygge tidlig udsathed gennem investering i indsatser målrettet mistrivsel og skolefravær.

Udsatterådet var endvidere positivt stemt overfor et forslag vedr. fremskudt indgang for borgere, som ønsker tilbud i socialpsykiatrien. Udsatterådet fremhævede dog, at forslaget i praksis ikke bør blive et spareforslag, som presser borgere ind i en mindre udgiftstung foranstaltning, hvis de reelt har brug for en mere omfattende indsats.

Udsatterådet forholdt sig kritisk til et effektiviseringsforslag omhandlende budgetreduktion af tidlige forebyggende Gadeplansindsatser på Nørrebro. Udsatterådet fandt det generelt problematisk at reducere budgettet for kriminalitetsforebyggende tiltag. Prioriteringen af forebyggelse bør være høj, da det yder den mest effektive brug af ressourcerne.

Afslutningsvis rettede Udsatterådet et kritisk blik på bevillingsudløbene til Udsatte voksne, nødhjælpsspuljen samt børne og ungeområdet. I forbindelse hertil pointerede rådet blandt andet, at muligheden for at permanentgøre bevillinger til civilsamfundsorganisationer bør genovervejes.

Udsatterådets høringssvar vedr. kommuneplanstrategi 2023

Udsatterådet afgav høringssvar til kommuneplanstrategien 2023 i Københavns Kommune. Udsatterådet fremhævede det positive i, at der er formuleret et eksplicit mål om, at hovedstaden skal være mangfoldig. Rådet pegede på, at det udover mangfoldighed også er nødvendigt med tolerance, inklusion og rummelighed.

Rådet opfordrede til, at Københavns Kommune forholder sig eksplicit til inklusionen af udsatte og sårbare borgere i det offentlige rum.

Afslutningsvis opfordrede rådet til, at byens udsatte borgere inddrages mere aktivt i høringssvarene i det fremadrettede arbejde med kommuneplanstrategien.

Udsatterådets høringssvar vedr. Københavns Kommunes Megaeventstrategi

Udsatterådet afgav høringssvar til Københavns Kommunes Megaeventstrategi. Udsatterådet betone, at det er nødvendigt, at strategien indeholder en plan for at imødekomme behovene for udsatte borgere, som er afhængige af at kunne benytte sig af faciliteter i det offentlige rum. For netop at sikre, at der stadig er mulighed for adgang til faciliteterne under eventet, bør alternativer til disse faciliteter indtænkes.

Rådet opfordrede desuden til, at civilsamfundsaktører på udsatte-området inddrages i planlægningsfasen til de konkrete events.

Udsatterådets høringssvar vedr. kvalitetsstandarden Hjælpen i Hverdagen 2024

Udsatterådet fik mulighed for at kommentere på kvalitetsstandarden Hjælp i Hverdagen 2024 med fokus på læsevenlighed, forståelse og anvendelse.

Udsatterådet påpegede, at det ikke er alle socialt udsatte borgere som vil have mulighed for eller adgang til at læse en digital udgave af kvalitetsstandarden. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt, at standarden udelukkende findes i digital form.

Rådet fandt det positivt, at kvalitetsstandardens suppleres af en pixiudgave med de mest væsentlige oplysninger. Rådet bemærkede, at kataloget bærer præg af en vis grad af forvaltningssprog, hvorfor det syntes særlig væsentligt, at pixiudgaven formuleres på en læsevenlig måde målrettet målgruppen.

Derudover havde rådet specifikke kommentarer til afsnittene om skærmbesøg, personlig pleje og klippekortsordningen.

Udsatterådets høringssvar vedr. digitaliseringsstrategien for Københavns Kommune 2024-2027

Udsatterådet fandt det positivt, at kommunen anerkender vigtigheden af at sikre værdige alternativer til digitale løsninger for borgere, der har behov for dem. Herunder med et særligt blik på, at personer med sociale udfordringer er risikozonen for at modtage dårligere service, hvis de ikke kan betjene digitale løsninger.

Udsatterådet fremhævede, at digitale løsninger, designet med målgruppens behov i centrum, kan give en styrket service. Af denne årsag opfordrede Rådet kommunen til at inddrage Socialforvaltningens målgruppe, når digitale løsninger skal udvikles.

Udsatterådets høringssvar vedr. besparelser i Socialforvaltningen

Udsatterådet afgav høringssvar vedrørende besparelsesforslag i Socialforvaltningen for budget 2024. Rådet anlagde et kritisk blik på materialet, som skal ligge til grund for Socialudvalgets beslutning. Kataloget med besparelsesforslag indeholder faktuelle fejl og misvisende information, som fordrer forståelsen af konsekvenserne ved besparelserne

Rådet betone, at det er bekymrende, at besparelsesforslagene potentielt medfører drastiske forringelser i vilkårene for udsatte mennesker. Samtidig fandt rådet det alarmerende, at en stor del af besparelserne er knyttet til kommunens tilskud til civilsamfundet. Rådet pointerede hertil, at det ikke er acceptabelt, at de mest udsatte skal straffes for, at kommunen ikke vil eller formår at prioritere socialområdet.

Udsatterådets hørings svar vedr. ændrede sagsbehandlingsfrister i socialforvaltningen

Udsatterådet afgav et fælles hørings svar sammen med Handicaprådet og Dialogforum vedrørende Socialforvaltningens forslag til nye og ændrede sagsbehandlingsfrister. Rådene fremhævede det positive i, at der er fastsat sagsbehandlingsfrister, da det giver borgerne en indikation af, hvor lang tid der går før de kan forvente svar fra forvaltningen, efter de har ansøgt om hjælp.

Rådene fremhævede dog, at de eksisterende sagsbehandlingsfrister generelt er for lange, og at det er bekymrende, at Socialforvaltningen i det fleste tilfælde ønsker at udvide sagshandlingsfristen endnu mere. Rådene efterspurgte planer for hvordan sagsbehandlingstiden generelt kan nedbringes, samt data for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en række paragraffer.

Udsatterådets hørings svar vedr. afkriminalisering af narkotika i Københavns kommune

Udsatterådet afgav hørings svar for notat vedr. mulige spor som led i forsøg med afkriminalisering af narkotika i Københavns Kommune. Rådet bifaldede forvaltningens fokus på at forbedre vilkårene for målgruppen af stofbrugere og unge i risiko for at udvikle et forbrug af rusmidler.

Rådet påpegede, at det fremsendte materiale virkede ufuldendt, og at der er en lang række positive effekter ved afkriminalisering, som ikke fremgik af det fremsendte materiale.

Rådet gjorde desuden opmærksom på, at debatten om afkriminalisering ikke bør overskygge mulighederne for at forbedre eksisterende kommunale tilbud indenfor de gældende lovgivningsrammer.

Rådet havde yderligere nogle specifikke kommentarer til notatets målgruppe samt behandlings- og afkriminaliseringstiltag.